

Politikai napilap.
Megjelenik (vasárnap és
ünneppnap kivételével)
mindennap délután
4 órakor.
**Szerkesztőség és ki-
adó hivatal:**
Via Ciotta 28.
Telefon sz.: 778
Szám 4 fillér,
Vidéken 6 fillér.

FIUMEI HIRLAP

Előfizetési ár:
Helyben házhoz hordva.
Egy hónapra. 1 k. 20 fill.
Negyedévre. 3 k. 60 fill.
Vidéken, postai szétkü-
désel:
Egy hónapra. 1 k. 80 fill.
Negyedévre. 5 k. 40 fill.
Hirdetési díj: Egy 4 ha-
sábos nonpareille sor 60
fillér. Hivatalos hirdeté-
sek egy sor 1 kor.

A vezérőlbizottság szét- verése.

A minisztertanács, mint a *Fiumei Hirlap* jelentette, feloszlatta az egyesült ellenzéki pártok vezérőlbizottságát, mert ez a testület „a kormánynak a közrend és az állami tekintély (!) helyreállítására és fenntartására irányuló törvényes (!) intézkedéseivel szemben egyenesen tettleges ellenszegülésre is vezethető, nyílt ellenállásra izgatja a közönséget.

Ez a minisztertanács sületlenség tegnap keletkezett. Tehát már régén. Huszonnégy óra nagy idő a mostani időben, kivált, mikor mindennapnak más és más fontos eseményei vannak. A nemzet azonban noha lett volna alkalma gondolni a minisztertanács határozat felett, még sem érti. Azt állítják az ügyvezetők, hogy ők törvényes intézkedéseket tesznek. A vezérőlbizottság pedig törvénytelenül működik.

Az első pillanatban úgy rémlett, hogy rosszul hallunk mi is. Már oly szemtelen hazugságot nem tudtunk feltételezni róluk, hogy a csillagot is letagadják az égről. A törvényszegésre szegődött politikai brávók az alkotmány testének szegezett orgyilkot szorongatva ordítják a félhivatalos újság utján, hogy ők a törvénykövetők, s minden más teremtett lény a törvények megtörésével lázítja a népet. Ezt állította az ügyvezető társulat, még mindig komoly képpel, áhitatos arccal.

A kormány ezen újabb „törvényes“ intézkedése ne reszketesse meg a sziveket. Inkább nevetséges ez, mint kormány. Az esetben, ha a vezérőlbizottság csak egy tagja is törvénytenségséget követett volna el, a hatalmat bitorló kabinet már régén megindította volna a törvényes eljárást ellenük. Ezt nem tette, mert oka sem volt arra, s a legjobb rosszakarattal sem tudtak rájuk olvasni törvénytelen működést. Pedig, hogy sokszor törtek borsot az orruk alá, az tagadhatatlan. S hogy ezt megtehették, az csak azt bizonyítja, hogy soha törvénytelenül nem cselekedtek. Tehát a törvény védőpalástjában működtek mindig a kormány ellen.

Fejérváryék gázságai már mérhetetlen nagyok. A vezérőlbizottság mindenkori tényében a törvény szólaltatta meg, s a kormány a vezérőlbizottság feloszlásával magát a törvényt akarta elhallgatni. Ezt azonban a Fejérvárylegények nem bírják megtenni, akárhogy erőlködnek.

A vezérőlbizottság ezután is együtt marad. Ha nem is ezen a néven. A név azonban mellékes. A nemzet ezután is hallani fogja a feloszlott vezérőlbizottság szavát. A privát jellegű összejöveteleket nem akadályoztathatja meg Kristóffy, a nép megváltója sem s a sajtó hozni fogja mindazt a felszólítást, figyelmeztetést, melyet eddig megkapott tőlük a nemzet válságos órákban.

Célt tehát nem ér a kormány ezzel a kísérlettel sem. Csak azt bizonyítja be, hogy Magyarországon tényleg oroszországi állapotok uralkodnak. A nemzet pedig mind jobban meggyőződik arról, hogy jogai, törvényei ellen az önkényű hatalom legfelsőbb beleegyezéssel a leggaládabb játékot tűzi.

Az új választások előtt állunk. Királyi esküszegés nélkül nem lehet ki nem irni a képviselő választásokat. Ez azonban mégis megtörténhetik. Hogy a kérdésekkel mint függ össze a vezérőlbizottság feloszlása, nem lehet tudni. Az új választások esetén éppen úgy veszedelmes a kormány a vezérőlbizottság működése, mint abban az esetben, ha parlament nélkül, gázságokkal akarnak tovább is működni.

Kristóffy elbocsátása. Báró Fejérváry Géza a jövő héten ismét megjelenik az uralkodó előtt. Ezen az audiencián kéri ki az ősz tábornagy a Kristóffy fölmentő királyi kéziratot, amelyet már jövő héten a hivatalos lap közzé is tesz. A közzététel csak abban az esetben szenved halasztást, ha a darabok addig nem tudnak megálapodni Kristóffy jövője iránt. A *Fiumei Hirlap* már régebben is közölt értesülése szerint Kristóffy haladóparti főkortés lesz. Utazni fog országszerte államköltségen a haladópart mellett agítani. A belügyminiszeri tárcát nem töltik be. A minisztertanács határozata szerint báró Fejérváry veszi át a belügyek névleges vezetését. Tényleg a minisztertanács fogja megállapítani a fontosabb dolgokat, a kisebb jelentőségű ügyeket pedig Sélly és Kaffka államtitkárok intézik.

Note alla seduta della Rappresentanza.

La seduta del patrio Consiglio, che questo tenne iersera riuscì interessante assai sotto vari aspetti; sarebbe però un peccato di biasimevole piaggeria, se dicessimo che tutti questi aspetti si presentano egualmente belli.

Naturalmente noi ci saremmo altamente compiaciuti della manifestazione che si è iersera svolta alla Rappresentanza; se non fosse stata accompagnata da circostanze che le tolgono ogni serietà, ogni valore. Anzitutto l'iniziativa, l'impulso alla dimostrazione venne da per-

sona sulla cui sincerità non possiamo avere fiducia veruna, alla quale preme accaparrarsi il favore di certi ungheresi di vista corta, così semplici da prendere l'orpello per l'oro; da persona che sa ognora assai abilmente mascherare i suoi fini egoistici e di ambizione con sentimenti patriottici, con ideali di democrazia che sono in aperta contraddizione colla sua natura.

La protesta della Rappresentanza viene poi troppo in ritardo, e dopo l'obbedienza remissiva di tanti me si fa l'effetto di cosa assai poco seria.

E di questo basta; noi vogliamo oggi occuparci, sebbene direttamente, — lo faremo in seguito — di un argomento che tocca importantissimi interessi comunali; e sul proposito vogliamo rendere manifeste le impressioni che produssero in noi alcune discussioni a cui iersera assistemmo.

Prima però di venire a quell'argomento non è senza interesse accennare a certe strane teorie le quali dolorosamente attestano che i criteri sul diritto in genere si trovano poco chiari, assai incerti nella mente di parecchi nostri rappresentanti. E veniamo subito al fatto, che giustifica appieno il nostro giudizio.

Un proprietario di casa chiede il permesso di costruirvi dinanzi un porticato. Il Magistrato, forte dell'approvazione dell'ufficio edile, propone che il permesso sia concesso, ma esige in pari tempo una tassa; ma a noi pare deplorabile anche il più piccolo ostacolo che il Municipio metta all'esplicazione di propositi che tendono all'abbellimento della città. Ad ogni modo il Magistrato fece proposta ragionevole e opportuna. Che salta mai in testa alla Delegazione? Di proporre che l'accennato permesso venga accordato ad una condizione ch'è la più strambalata e pazza che mai possa immaginarsi, che è non solo contro ogni criterio del diritto, ma ha carattere di una imposizione che ha per ragione la più iniqua prepotenza; condizione pazza perchè imposta non a chi ha chiesto il permesso; ma ad altri, sicché il primo, per quanto buona volontà ci mettesse non potrebbe sottoporvisi, poichè il farlo non dipende da lui. La condizione imposta, è questa, che il proprietario della casa attigua vi erugga esso pure un porticato eguale! È difficile che caso così strabiliante si sia altre volte avverato. Può darsi che sia ancora avvenuto, ma certo in altri tempi, imposto da qualche despota o despotino, mai certo da una rappresentanza cittadina che vuole essere liberale.

Un onorevole volle fare dello spirito, prendendo argomento dell'ultima frase del discorso dell'on. Bellen, il quale concluse che gioverebbe certo assai alla estetica di quel gruppo di case che anche la vicina a quella del proprietario che vuole erigere il porticato, ne avesse uno eguale, ma che nessuno

può costringere il rispettivo proprietario a costruirlo.

Le ultime parole, gridò in aria di trionfo l'onorevole, quasi volesse dire, ah, t'ho colto! le ultime parole giustificano appieno la condizione che la Delegazione vuole imporre. Il secondo porticato renderebbe la posizione più bella. Non fa d'uopo d'altra ragione, se è più bello, dev'essere fatto. Eh, eh, come corre onorevole. Ma senta un po'. Il nostro Corso è certo bello; ma oh, quanto sarebbe più bello se al posto di tante case ineleganti, coi segni troppo palesi di una secolare esistenza, sorgessero a fiancheggiarlo splendidi palazzi. Proponga dunque che i proprietari di quelle case le demoliscano e costruiscano al loro posto palazzi magnifici, di varia architettura, ma tutti rispondenti all'esigenze dell'estetica! È credibile che cosiffatte teorie si odano in questi tempi, in in cui la pressione violenta sulla volontà altrui, allorchè questi ha diritto di averne una, è cosa che desta orrore, e vengano proclamate da chi s'atteggia a liberarle.

Parecchi altri argomenti per modo onde furono trattati danno motivo a considerazioni e commenti; ma ormai siamo andati troppo oltre alle nostre intenzioni, e lo spazio assegnato non ci permette di andare innanzi. Prendemmo la penna col proposito di scrivere specialmente sutla breve ma interessante discussione concernente l'amministrazione dei servizi pubblici comunali. Ne parleremo nel prossimo articolo, spassionati, oggettivi, ma senza reticenze, con piena e assoluta franchezza.

Fiume az abszolút-kormány ellen.

— Saját tudósítónktól. —

A városi delegáció tegnap délelőtt dr. Vio polgármester elnöklésével ülést tartott, amelyen több kisebb fontosságú ügyet intéztek el.

A városi képviselőtestület tegnap este 6 órakor ugyancsak dr. Vio polgármester elnöklésével ülést tartott. Jelen volt harminckét képviselőtestületi tag. A tárgysorozat első pontja a mult ülés jegyzőkönyvének felolvasása volt, melyet Descovich és Schindler városi képviselők hitelesítettek. Ezután az elnök bejelentette Eidlitz Hugó városi képviselőnek, az Adria tengerhajózási társaság igazgatójának Brazília fiumei konzulává történt kinevezését.

Ezután egyik képviselőtestületi tag a következő határozati javaslatot terjesztette elő:

„Fiume szabad városának és kerületének képviselőtestülete hiven és szilárdul ragaszkodva előző határozataihoz, ezenel ünnepélyes óvást emel a képviselőház erőszakos és törvénytelen fölloszlása ellen. Ünnepélyesen tiltakozik az egyéni jogoknak, különösen az egyesületi jognak és a szabad sajtónak megszorítása ellen; protestál a királyi biztosok törvénytelen intézménye ellen és követeli az országgyűlés összehívását a magyar

állam alapvető törvényei értelmében.

Az indítványt a képviselőtestület báró Vranicány és Ivanossich képviselőtestületi tagok kivételével egyhangulag elfogadta. Csudálatos, hogy a nemes szabad város képviselőtestületének, melyet elég régen biztatunk már a komoly nemzeti ellenállásban való részvételre, csak most egy év múlva jut eszébe ez a „hazafias” tüntetés, aminek őszinteségében ép annyira nem hiszünk, mint ők maguk.

Még pedig két okból. Az az első ok, hogy a ma rezsisztráló Fiume eddig mindig hűségesen befizette s ma is befizeti a törvénytelen kormány támogatására az önként befizetett adókat és kiállítja az önként sorozásra jelentkezők belépési nyilatkozatát; a másik ok, hogy a „hazafias” indítványt olyan ember tette, akinek egész politikai szereplése merő sarlatánság: ki Fiumében autonomista, Budapesten véresszájú magyar, a Corriere della Serában pedig dühödtt irredenta.

Ez az alak most városi főszámvevő akar lenni és tegnapi „hazafias” felbuzdulása semmi mi más, mint nagyon is vidéki izü kortesfogás, a magyarok és magyarbarát városi bizottsági tagok szavazatainak elhalasztására. Jó lesz neki fel nem ülni.

Ezután a városi tanács által kért újabb három havi indemnitást a közgyűlés megszavazta. A plebánia templom gondnokságának a mult 1905. évről szóló számadását jóváhagyta a közgyűlés. A mult évi bevétel 22.408 korona és 84 fillér, ezzel szemben a kiadások összege 22.402 korona és 32 fillért tesz ki. A négymillió kölcsönre vonatkozó belügyminiszteri leirat tárgyalása folyamán a közgyűlés elhatározta, hogy megkeresi a belügyminiszteriumot az iránt, hogy a kölcsön első részletét, 1.500.000 koronát 14 napon belül a kötelezvény ellenében a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank pénztáráról fölvehesse. Özvegy Paicurich Josefinek megadták az engedélyt, hogy a Molo-utca 5. száma alatt levő házát erkéllyel láthassa el. Következett a városi közmunkákra vonatkozó szabálytervezet harmadszori felolvasása, a jogügyi bizottság véleményét az örökösödési eljárásról szóló 1894. évi XVI. törvényeknek Fiumében leendő életbelépése tárgyában a közgyűlés helybenhagyta. A közegészségügyi bizottságba Grossich Antal drt. választották be. Az idő előrehaladottsága miatt a zárt ülést nem tartották meg. A közgyűlés egynegyed kilenckor ért véget.

Paraszt párt. Az Alföldön új párt van alakulóban. Achim András, Békéscsaba volt országyűlési képviselője és Schiffert József, Gyula város volt képviselője a felei az új alakulásnak. Achim, mikor a Házba jutott, az ugnevezett újjászervezett szociáldemokrata párthoz csatlakozott. Követelte a magyar nemzeti állam kiépítését, az általános titkos választói jog behozatalát, a progresszív adórendszert s munkásnép helyzetének javítását. Föl is szólalt néhányszor, egyszerűen, keresetlen szavakkal mondotta el a kívánságát, a vezényszóért is lelkesedett. Schriffert József a függetlenségi és negyvennyolcas párt programja alapján állt s a pártnak ma is tagja. Ma új elveket vallnak. Vasárnaphoz egy hétre alakuló nagygyűlést hívtak össze Békéscsabára. Meg akarják alakítani a parasztpártot, amely a magyar vezényszót a követeléseivel megvalósításának sorrendjében a választói jog s a progresszív adórendszer mögé szorítja. Ezért nem tekintjük az egész pártalakítási kísérlet másnak, mint a mandátum bebiztosítására törekvő újabb népbolondításnak.

HIREK.

A Fiumei Hirlap legközelebbi száma, a hétfői Szent József ünnepnap miatt kedden, március 20-án fog a rendes időben megjelenni.

Il prossimo numero del „Fiumei Hirlap”, a causa della festa di San Giuseppe, uscirà martedì 20 corr. alla solita ora del pomeriggio.

— **A belügyi államtitkár és a határrendőrség.** Sélly Sándor belügyi államtitkár tegnap beszélgetést folytatott dr. Vio Ferenc polgármesterrel, melyben fejtegette, hogy az állami határrendőrség felállítására Fiumére nézve rendkívül üdvös volna. Az államtitkár már tájékoztatta magát a fiumei rendőrségről s valószínűleg nem azért szeretné felállítani a határrendőrséget Fiumében, mert ennek intézkedései kielégítenek minden kívánalmat.

— **A haladó-kör feloszlása.** A haladó-pártkör csakugyan becsukja a boltot. Bezárják, mielőtt jóformán megnyitották volna. A budapesti Hungária-szállóban bérelt nyolc szoba szombaton megüresedik és a facér ügyvédek, a politikai ambícióktól izgatott uraságok, a lefokozott katonatisztek, a stréber miniszteri tisztviselők, a különböző ágensek egy ideig a külvárosi kávéházakban találkoznak. A terv az, hogy április 1-én újra megnyitják új helyiségben a klubot, de akkor már rendszeresen megalakul és alapszabályai is lesznek, amelyek a tagok felvételét is szabályozzák. Fejérvárinak, úgy látszik, most már kezd derogni a társasága.

— **La Polizia di Stato.** Si assicura che il consigliere ministeriale Selly, nella visita fatta al magnifico podestà, gli abbia annunciato il persistente proposito del governo d'introdurre a Fiume la polizia di Stato confinaria, e abbia a lungo parlato per persuaderlo dell'opportunità, anzi della necessità del provvedimento.

Non crediamo che sia riuscito nell'intento; malgrado ciò è forte a dubitarsi che ciò significhi che la polizia non sarà introdotta.

Noi non siamo punto avversari della polizia di Stato, la crediamo invece necessaria e opportuna; poichè non possiamo essere soddisfatti della presente. La nuova non ne avrà certo i difetti e avrà qualità migliori; tantopiù che molte ragioni influiscono a che la nostra polizia risponda all'altizza della sua missione.

— **Elhagyta vallását a pápa miatt.** A római pápának a magyar válságba való illetéktelen és ellenséges beavatkozása nagy visszatetszést szült a magyar katolikus hívek táborában is. Vannak, akik annyira megharagudtak a pápára, hogy miatta még a vallásukat is otthagyták. Ezek közé tartozik Balog József, a szegedi szintársulat kardalosa, aki Bereczk Sándor szegedi református lelkésznel bejelentette, hogy a pápa beavatkozása miatt a katolikus hitről átér a református vallásra.

— **Milyen jó Andorffy szintársulata.** Hogy milyen jó előadásokat produkál Pozsonyban Andorffy Péter szintársulataival, azt élénken jellemzi a következő tragikomikus kis eset. Fuchs Leo hatodik reáliskolai tanuló tegnap revolverrel öngyilkossági kísérletet követett el az osztályban, épp mikor egyik tanára felelésre szólította fel. Szerencsére nem tudott banni az öldöklő szerszámmal, a golyó félrement és a kis diáknak semmi baja sem esett. Mikor megkérdézték, hogy miért akarta agyonlőni magát, Fuchs kijelentette, hogy azért, mert az osztályfőnöke megtiltotta a diákoknak, hogy operette-előadásokat látogassanak a színházban. Hát ez a dolog óriási módon jellemző és rettenetes humor van benne. Jellemző arra, hogy milyen jó operette-előadásokat nyújthat Andorffy-társulata, hogy érdemesnek tartja valaki meghalni azért, ha nem nézheti meg. Jellemző a tanár ur bornirtságára, jellemző a fiu exaltáltságára — bár rossz nyelvek azt rebesgetik, hogy azért akart öngyilkos lenni, mert nem tudott volna felelni és szekundát kapott volna — és jellemző

arra, hogy milyen olcsó manapság az emberélet. Ez az idők jele, ezen nem lehet változtatni. Mindenesetre nagyon kíváncsian várjuk Andorffy Péter szintársulatának fiumei szereplését, különösen az operette-előadásokat, de legkülönösebben az operettekben szereplő csinos és csintalan énekesnőket és karénekesnőket. Mert bár dr. Bródy Miklós karnagy egyike a legjobb magyar színházi karmestereknek, képzett zseniális muzsikos, mégsem hihető hogy a hatodik iskolás fiu az ő általa oly jól betanított operette-zene meg nem hallgatása miatt akart volna meghalni, hanem bizonyosan valami énekesnő iránti ideális gyermekes szerelmi rajongás az, a mi a fegyvert vele kézbevette.

— **Az elpáholt főispán fájdalomdija.** Uglátszik, mégsem járt olyan rosszul Debrecenben Kovács Gusztáv, a vidám emlékeztető helyettes adófelügyelő, akinek főispáni kirándulása olyan komikusan végződött. Egyetlen főispáni ténykedése az volt, hogy a megérkezősek irtozatosan elpáholták. A Debrecenben szenvedett pofonok és a halottas kocsi borzalmi azonban mint most kitünik, elég szépen kifizették magukat. A pénzügyminiszteriumban most intézték el Kovács Gusztáv nyudijaztatási ügyét. Természetesen nagylelkűen, bőkezűen, hálásan. A fölmentett debreceni megyefőnököknek, aki halottaskocsin ment penzióba, 5632 korona rendes évi nyugdíjat ítéltek meg, ezenkívül 2816 korona külön nyugdíjat is kap a bőkezű darabont-kormány jóvoltából. Kovács Gusztáv helyettesadófelügyelői minőségben legfőlebb 4000 korona nyugdíjat kaphatott volna. Hogy mily cimen, mily törvény alapján kap Kovács Gusztáv összesen 8448 koronát, arról nem ad felvilágosítást.

— **Maróczy Amerikában.** New-Yorkban Maróczy, a sakkjáték magyar nagymestere, a Lasker elleni párharcot megelőzőleg [érdekes sakk-mutatványoka tartott a new-yorki „Manhattan Chess Club”-ban. Előbb az amerikai mesterekkel küzdött meg és pedig február 25-én Fox ellen. 26-án Marshall ellen játszott. 28-án szimultán előadás volt. Március 2-án Delmár ellen játszott, 3-án tanácskozási játszmát játszott Maróczy Lasker ellen néhány amerikai mesterrel együtt, 5-én Finn ellen, 6-án szimultán tartott, 7-én ismét tanácskozási játszmára került a sor. Maróczy mindig megnyerte játszmáit, úgy hogy new-yorkiakon valóságos Maróczy-láz vett erőt. A „Manhattan Chess Club” remek ajándékkal kedveskedett a magyar mesternek, hogy csodálatát és elismerését neki kifejezze.

— **Il partito progressista.** Da Budapest ci giunge notizia che il partito che per sanguinosa ironia si volle chiamato progressista, e ch'è composto di avvocati senza clienti, di spostati, di avventurieri, ha disdetto pel primo aprile i grandiosi locali che occupava all'hotel Hungaria. Pare che il presidente dei ministri ne abbia abbastanza di quella gente e vorrebbe, sebbene destituito d'ogni altro appoggio di cittadini, disfarsene.

Altre voci dicono che sarà costituito un club del partito, il quale risiederà in altri locali, e che prima di tutto sarà regolata l'ammissione dei soci; altri vuole che la rinuncia dei locali all'hotel Hungaria derivi dal fatto che i soci sieno tutt'altro che puntuali nel pagamento del canone, e che quindi la società dei poco o nulla tenenti, non si trovava in grado di pagare il fitto, malgrado le sovvenzioni governative.

Si vuole fare dunque un'epurazione, ma quando saranno messe fuori le persone della fatta cui sopra è accennato, chi mai formerà cotto club cui si vuol dare ora spiccato carattere politico.

— **A vagon miatt.** Wohl Ignác, 56 éves bankár tegnap délelőtt leugrott az új tőzsde-palota Nádor- utcai épületrészének első emeletéről az udvarba. Su-lyos koponyasérüléseket szenvedett, azonkívül eltört az egyik lába is. A mentők elvitték a lakására, ahol most ápolják. Felépülését biztosra veszik. A valamikor híres pénzember este tőzsdei körökben mindenféle sok beszédre ad okot. Wohl ugyanis a szerencsétlen spekulációk áldozata. Azelőtt nagyon vagonos ember volt. A most lebontott Diana-fürdő palotájában volt nagy és forgalmas banküzlete, majd, hogy játsszani kezdett a börzén és vagyoniilag folyton esett, az Árpád-utca 8. számú házába költözött, hol osztályorszjegyzületet nyitott. Még ez üzletből befolyó kevés jövedelemmel is szerencsét kísérlet meg, de teljesen sikertelenül. Ez az állapot keserítette el annyira, hogy öngyilkosságra gondolt. Családja, mely a milliókhoz volt szokva, ma szegényesen él. Esete ismerősei körében a legnagyobb részvétel váltotta ki.

— **A pusztító betegségek elleni harcban** a világ kiválóbb orvosai egyesülnek. E betegségek legborzasztóbbika az Epi-lepsia (Nyavajatórés). E bajban szenvedőknek vigaszul szolgálhat azon orvoslásunk, mely szerint egy magyar orvos e betegség ellen új és hatékony gyógyító módszert talált fel, amellyel már a külföldön is feltűnést keltett. Ez orvos Dr. Szabó B. Sándor Budapest, V., Alkotmány u. 5., ki készséggel nyújt felvilágosítást mindazoknak, kik gyógyító módszere segítségével e súlyos bajtól szabadulni óhajtanak.

— **Casino patriottico.** Per mercoledì p. v. questo eletto sodalizio va organizzando la tradizionale festa del baccalà, la quale avrà luogo però nel solo caso che al luculliano simposio si prenotino 80 persone.

I soci sono quindi sollecitati a prenotarsi. Certo risponderanno pronti al promettente appello.

— **A gazdák érdekében hasznos** újítást tervez Mauthner Ödön cs. és kir. udv. magkereskedő cég Budapestén. Ugyanis a gazdák ezideig teljes megnyugvással szereztek be gazdasági magszükségleteiket oly üzletekben, ahol Mauthner-féle konyhakerti és virágmagvakat árúsítanak, abban a hiszemben, hogy ott a gazdasági magvak is a Mauthner cégtől valók. Sajnos ez nincs mindenütt így, aminek következtében bizony sok oly gazdasági magot vétetnek meg a gazdákkal, amelyek sohasem kerültek ki Mauthner rak-táraiból. Amint értesülünk, a gazdák érdekében megvédésére és a cég jó hírnevének érdekében is, a Mauthner-cég a közönséggel rövidesen ismertetni fogja mindazon vidéki kereskedők és szövetkezetek névsorát, a melyeknél a cég gazdasági magvai kaphatók. Addig is ajánlatos a vásárlásnál a beszerzési forrás felől meggyőződést szerezni.

— **A reggeli lapok hírei.** A nemzeti ellenállás. Marosvásárhelyen, mert Fazekas Albert felfüggesztése miatt hivatalát nem akarta átadni, tegnap egy csendőrtiszt négy csendőrrel megjelent a hivatalban, mire Fazekas a hivatalt átadta. A tisztviselő elhatározta, hogy mindannyian elhagyják hivatalukat. — Az ügyészség rendelkezése a fővárosi rendőrség elkobozta „A Nap” tegnapi számát Abrányi Emil vezércikke miatt, a melyben az ügyészség királysértést lát. — A kormánynak a vezérőrbizottságot fölmozdító rendeletét tegnap délután egy miniszterelnökségi szolga kézbesítette a beteg fekvő Kossuth Ferencnek a lakásán. A címzés ez volt: „Nagyságos Kossuth Ferenc urnak, mint a fölmozdított országyűlés szövetkezett pártjainak vezérőrbizottsága elnökének.” Kossuth Ferenc a rendelet vétele után nyomban intézkedett, hogy a vezérőrbizottság tagjai nála minél előbb megjelenjenek.

— **Öngyilkos rendőrtanácsos.** Zsarnay Győző, budapesti rendőrtanácsos, ma Kerepes közszégen agyonlőtte magát. — **Pénzhamisító banda.** Kolozsváron tegnap nagyszabású pénzhamisító bandát fogtak el, amely eddig 100.000 korona értékű pénzt hamisított. A banda feje egy maros-csabai gazdag földbirtokos, Pásztohy Aladár. Letartóztatták Balla József vármegyei tisztviselőt is, akire rábizonyult, hogy tagja volt a bandának. A vizsgálat nagy erejű folyik egész Erdély területén és sok letartóztatás várható.

— *Ujabb mérgezés gyanuja Neyhaus gróf ellen.* Stubnyaúrdön özvegy Beniczky Mártonné halála alkalmával azt rebesgették, hogy a múlt év augusztus havában elhunyt Rakovszky Iván, rahói nagybirtokos, szintén mérgezés áldozata lett. Neyhaus Ottó gróf, akit Beniczky né megmérgezésének gyanuja miatt már két hónap óta vizsgálati fogságban tartanak, Rakovszky elhaltakor nála lakott Rahón és a gazdaságát vezette. Az a gyanu merült föl, hogy Rakovszky szintén Neyhaus áldozata. — *Vasúti katasztrófa.* Newyorkból jelentik: Portland mellett két személyvonat összeütközött. Százötven ember életét veszítette. — *Halál a tengeren.* A magyar-horvát tengerhajózási társaság „Cirkvenica” nevű hajóján Lussinpiccolóból Fiuméba jövet tegnap reggel 9 óra 15 perckor meghalt egy Benkő László nevű, magyar születésű 29 éves gyógyszerész. A hajó bement Cherso kikötőjébe és átadta a holttestet az ottani hatóságnak. — *Verekedés a spanyol parlamentben.* Madridból jelentik, hogy Soriano köztársasági párti képviselő és Primanivero alezredes párbajt vívtak egymással. Négy összecsapás után mind a két fél megsebesült. Az alezredes tudvalegleg Soriano képviselőt, amiért a hadsereg vezetését okolta a gyarmatok elvesztése miatt, a kamara folyosóján úgy vágta arcul, hogy két foga kiesett.

SPORT.

Birokverseny. Szokatlan nagy érdeklődés mutatkozott tegnap este a Feniceszinkörben megtartott birokverseny iránt. A nézőtér teljesen megtelt, sőt a páholyok sem maradtak üresen. Az érdeklődést a neves birkózók mérkőzései keltették fel s türelmetlenül várta a közönség, míg a néhány mulattató zsonglormutatvány után megkezdődtek az atléták küzdelmei. A mérkőzések előtt név és nemzetiség szerint bemutatták a közönségnek a bajnokokat s utána nyomokban megkezdtek a birkózásokat. Az első pár *Illa* (kubai) néger és *Castelli* (olasz) volt. Castelli nyolc percnyi küzdelem után két vállra nyomta a négert. *Illa* rendkívül acélos ember, csak tulságos könnyű, a mi nagy hátrányára van az erős mesterekkel való birkozásában. A második pár: *Holden* belga és *Petersen* dán. Hat percnyi viaskodás után, látszólag minden megerőltetés nélkül a dán győz. Harmadik pár: *Laurent* (francia) és *Rancati* (olasz). Egy percnyi birkózás után a francia győz. Negyedik pár: *Padubnik* (orosz világbajnok), *Jackson* (ausztráliai). Győz az orosz 14 percnyi mérkőzés után. A közönség a legyőzött Jacksonot éljenzi, mert az orosz brutálisan támadta. Az ötödik pár: *Schmeykal* és *Gazeux*. Az előbbi, noha prágai, magyar színekben indult; Gazeux francia. A legérdekesebb mérkőzés mindannyia között. Schmeykal az első pillanban megnyeri a közönség rokonszenvét. A francia meg nem engedett fogásokat használ, s e közben a legbrutálisabb támadásokat intézi Schmeykal ellen, ki azonban nem zökken ki nyugalmából s higgadtan csapkodja a porondhoz a franciát, ki e felett való dühében Schmeykalt le akarja lökni az orchesterbe. A közönség, állandó tiltakozása kíséri a francia meg nem engedett brutális támadását. A döntést másnapra halasztották el. A zsüri rendkívül tehetetlennek bizonyult. A birkózók a jelszavakra nem is figyelnek s például Cazeux rendületlenül nyugalommal fojtogatta Schmeykalt, nem is egyszer. A nézőközönség a francia diszkvalifikálását kívánta, amit, helytelenül, nem teljesítettek. A hatodik s utolsó pár: *Mehmet* (török) és *Vanders* (belga). A közönség szimpátiája Vanders mellett van. Tizenkilenc percnyi birkózás után a török győz, amiért a karzati publikum kifutá. A birkózásokat ma folytatják. A mi a jegyváltást illeti, kissé szokatlan intézkedés történik. A pénztárnál megváltott jeggyel még nem engedik be a jászandéku polgárt. Azzal fogják el az ajtónál, hogy belépti-jegyet is váltson.

Mindenesetre ez furcsa. Emeljék fel inkább a jegy árát, mert az egész világon mindenütt a helyért és a belépésért egyszerre szoktak fizetni.

Football. A „Fiumei Athletikai Club” vasárnap délután a Kvassay-telepen training mérkőzést tart.

A Quarnero evezősegylet közgyűlése. A Quarnero evezősegylet tegnap este tartotta meg tizenkilencedik rendes közgyűlését. A közgyűlés tudomásul vette az egyesület igazgatóságának évi jelentését és megadta a felmentvényt, majd az új választásokat ejtették meg a következő eredménnyel: Elnök Roediger Ernő, miniszteri osztálytanácsos; alelnökök Lampel Béla és Minderlen Gyula; háznagy Kell Rikárd; első művezető Paul Sándor, második művezető Serdoz József; titkár Sóváry Béla; jegyző Tas Ferenc; pénztáros Neuman Arthur; szerktáros Stolzenberg Lajos; számvizsgálók Müller Jenő és Balázs Simon.

TÁVIRATOK.

A vezérőlbizottság feloszlata.

A vezérőlbizottság tanácskozása.

Budapest, márc. 17. Az összes politikai körök a vezérőlbizottság feloszlataát elrendelő kormányintézkedés hatása alatt állanak. A vezérőlbizottság Budapesten időző tagjai tegnap délután amint tudomást szereztek a kormány e legujabb törvénytelen tényéről, azonnal összegyűltek a beteg Kossuth Ferenc lakásán, a hol megvitatták a további teendőket, majd elhatározták, hogy:

a kormánytanács határozatát nem ismerik el jogosnak, nem engedik magukat terrorizálni jogos közérdekű működésükben. A törvénytelen feloszlató rendelet dacára is a szükségességhez képest egyik-másik politikus lakásán tanácskozássokat fognak tartani és az azokon hozott határozatokat nem mint a vezérőlbizottság, hanem mint az összes pártok határozatát hozzák nyilvánosságra, illetőleg juttatják el a lapokhoz.

A kormány közölte Kossuthal a feloszlata.

Budapest, márc. 17. A kormány tegnap késő este, hivatalos átiratban, melyet báró Fejérváry Géza miniszterelnök szignált — közölte Kossuth Ferencel, a vezérőlbizottság feloszlataáról és működésének betiltatásáról szóló rendeletet.

A pártok és a feloszlata.

Budapest, márc. 17. Tegnap este az összes politikai pártkörökben nagy élénkség volt. Különösen sokan voltak a függetlenségi pártkörben, ahol kizárólag a vezérőlbizottság feloszlataáról esett szó.

A függetlenségi pártban egyértelműleg jogosulatlanak tekintik a kormány rendelkezését. Szerintük a rendelkezést végre sem lehet hajtani, mert a vezérőlbizottság egy ad hoc testület, mely az alkotmány megvédésére alakult, illetőleg annak visszaszerzését tűzte ki célul. Ha a kormány a rezisztencia letörésében a végletekig

megy, végül csak azt teheti, hogy a vezérőlbizottság tagjait letartóztatja.

Az alkotmánypártban és a néppártban szintén teljesen ez a vélemény az uralkodó. A kormány rendelkezését mindenütt jogtalannak tartják. Csak a szabadelvűpártban nézik nagy kárörömmel a dolgok ilyenén való menetét és reménylik, hogy a szabadelvűpárt hasznát huzhat a vezérőlbizottság feloszlataából.

A hatás az osztrák képviselőházban.

Bécs, márc. 17. A Reichsrathba — ahol éppen az általános választói jogról szóló törvényjavaslat tárgyalása folyt, — késő délután jutott el a vezérőlbizottság feloszlataának híre. A kormány rendelete óriási feltűnést keltett. Ezt tartják a magyar válságban történt legnagyobb eseménynek.

A vezérőlbizottság irományai.

Budapest, márc. 17. A vezérőlbizottság tegnapi tanácskozásán gondoskodott arról, hogy a vezérőlbizottság irasait és jegyzőkönyveit ezentul napról-napra másutt rejtsek el, hogy a rendőrség le ne foglalhassa illetőleg el ne kobzhassa azokat.

A függetlenségi pártklub — Leszkay magánlakása.

Budapest, márc. 17. Miután a kormány eddigi intézkedéseiből világosan kitűnik hogy legközelebb a politikai klubokat fogja bezáratni a függetlenségi párt felbontotta a Royal szállóval való szerződését, s a függetlenségi pártkör eddigi helyiségeit Leszkay Gyula volt képviselő, a függetlenségi pártkör gazdája bérelte ki a saját maga számára lakás gyanánt. A függetlenségi párt így már jóelőre megakadályozza azt, hogy tanácskozásaiba vagy gyűléseibe a rendőrség vagy más hatóság belekössön.

Széll Kálmán beszámolója.

Szent-Gothárd, márc. 17. Óriási érdeklődés mellett tartotta meg ma délelőtt Széll Kálmán a kerület volt képviselőjelöltje beszámoló beszédét. Beszédében sok nagyon fontos politikai kijelentést tett, többek közt azt mondta, hogy Andrassy katonai követelése nem sértették volna a hadsereg egységének jellegét. A jelvénykérdésre nézve Széll a magyar cimer és a királyi cimer egyesítését kívánja. A választásoknak a törvényes határidőn belül való ki nem irasát, súlyos törvénytársnak tartja, bár a választások mostani kiirasára nem segitene elő a kibontakozást egy cseppet sem.

Budapest, márc. 17. Széll Kálmán beszámoló beszéde politikai körökben általában elég jó benyomást tett, különösen az alkotmánypártban.

A kormány tervei.

Budapest, márc. 17. A tegnapi minisztertanácsból kiszivárgott hi-

rek szerint a kormány legközelebb a sajtó végleges elnyomorasát fogja véghez vinni, aztán fölöszlataja a politikai egyesületeket, felfüggeszti a gyülekezési szabadságról szóló törvényt, államosítja a közigazgatást, oktrojálja az általános választói jogot, s csak azután fog választásokat kiirni.

Uj királyi biztos.

Budapest, márc. 17. A Budapesti Közlöny mai számában királyi kéziratot közöl, amely szerint Sulyovszky volt szabadelvűpárti képviselőt Zala és Somogyvármegyébe teljhatalmu királyi biztossá nevezték ki. Ugyancsak királyi kéziratban van Tallian Gyula volt somogyi főispán felmentése és egy magas rendjellel való kitüntetése.

Fejérváry ismét Bécsbe utazik.

Budapest, márc. 17. Haladópartból elterjedt hírek szerint báró Fejérváry Géza miniszterelnök a ma délelőtti minisztertanács után Bécsbe fog utazni, hogy a királynak a politikai helyzetről és a vezérőlbizottság feloszlata által az országban keltett hangulatról referáljon.

Lo scioglimento del Comitato direttivo della coalizione.

Al Comitato direttivo.

Budapest, 17. I membri del comitato direttivo della coalizione si unirono nel pomeriggio di ieri nell'abitazione di Kossuth, e discussero animatamente l'ordinanza concernente lo scioglimento.

Fu presa ad unanimità la seguente risoluzione. I membri del Comitato direttivo dei partiti della coalizione non riconoscono giuridicamente valevole l'ordinanza che scioglie il comitato; essi non si lasciano punto intimidire, e continueranno a discutere degli interessi nazionali nelle abitazioni dei vari membri, pubblicando poi le risoluzioni non come provenienti dal comitato, ma da fiduciari di tutti i partiti dell'opposizione, ora della resistenza nazionale sino agli estremi.

La dimissione di un conte supremo — Nuovo commissario regio.

Budapest, 17. Il giornale ufficiale d'oggi reca un rescritto sovrano con cui il conte supremo del comitato di Somogy, Subivoszky, viene sollevato, in seguito a sua domanda dal suo posto, e in riconoscimento de' suoi fedeli e zelanti servizi gli viene conferito l'ordine di Leopoldo.

Nello stesso tempo il re nomina commissario regio plenipotenziario pei comitati di Zala e Somogy, l'ex-deputato del partito liberale Giulio Tallian.

Il barone Fejervary a Vienna.

Budapest, 17. Dai circoli del partito progressista viene la notizia che, il Consiglio dei ministri, in una seduta tenuta ieri, decise che il presidente del Gabinetto, barone Fejervary si rechi a Vienna a dare relazione al re sulla situazione, specie sull'effetto di amarezza e di indignazione prodotto dallo scioglimento del comitato direttivo della coalizione.

L'impressione al Parlamento di Vienna.

Vienna, 17. La notizia dello scioglimento del comitato direttivo della coalizione fece profonda impressione in questi circoli parlamentari. Viene considerato come l'atto più grave e più minaccioso di serissime conseguenze compiuto dal governo ungarico.

Come il governo fece nota la sua risoluzione.

Budapest, 17. L'ordinanza ministeriale che scioglie il comitato direttivo della coalizione, fu intimato a Francesco Kossuth quale presidente del comitato. Essa è firmata dal presidente dei ministri barone Fejervary.

A nagyvilágból.

Olasz hazafiasság. Florenc polgármestere ráirt a város fogadásaira, melyben szigorú pénzbüntetés terhe mellett meghagyja nekik, hogy címtáblaikon és üzleti felírásaikon más, mint az olasz nyelvet használni ne merjenek. A befolyó büntetéspénzeket pedig a Dante Alighieri-társaság kapja, amelynek célja az olasz nyelvnek külföldön való ismertetése és terjesztése. A hasonló céllal működő német „Schulverein” rendkívül élesen nekimegy ennek a rendelkezésnek, úgy látszik, csupa féltékenykedésből, bár mint tülzás nem helyénvaló a florenci polgármesternek e kissé erőszakos hazafiasságkodása, mely oly városban, ahol az idegen-forgalom nagy, határozottan a város érdekeit sérti. Egyébként egy kevés nekünk sem ártana ebből az erélyes és önértékes hazaszeretéből.

Luxemburg Róza orosz fogságban. A „Vorwärts” írja, hogy Luxemburg Rózát Varsóban elfogták. Luxemburg a ki tizenöt évvel ezelőtt az orosz zsarnokság elől Németországba menekült, itt hatalmas agitatori tevékenységet fejtett ki szóval és tollal. Amikor körülbelül egy évvel ezelőtt az orosz forradalom teljes erővel kitört, Luxemburg csakhamar — néhány hónappal ezelőtt — visszatért Oroszországba, hogy szóval és tettel résztvegyen a proletariátus hatalmas küzdelmében. Eközben a zsarnokság pribékeinek kezébe került, akik még március hó elején a varsói börtönbe zárták. Határozott vádat még nem emeltek ellene, hanem ugylátszik, még csak most gyűjtik az anyagot arra, hogy ellene vádat emeljenek.

— A bűvös seprűszálak. Szegeden történt meg a következő érdekes eset. Egy csoport 13—13 éves leány azt hallotta valahol, hogy ha valaki egy kéményseprő seprűjének minden szálát kihuzogatja, bizonyosan vőlegényt kap a legközelebbi idő alatt. Nosza, egyéb se kellett. Egy kéményseprőt elcsentek egy seprőt s kihuzgálták az összes szálakat belőle. A kéményseprő azonban a bírósághoz fordult panaszszal. A tárgyaláson a főbűnös fiatal leány oly meghatóan védekezett, hogy a kéményseprő vissza aonta a pert, — ha feleségül megy hozzá, hz meg is történt. Szegeden azonban ovgfogadták a lányok, hogy nem tesznek mndnló dolgot, mert nem igen szeretne Emínyája kéményseprő vőlegényt.

Corrispondenza aperta.

Signor Vit. P. Qui — Il sonetto da Lei invariato è ricco di nobili sensi che rivelano un cuore eletto, e sono sagge di belle attitudini alla poesia. C'è però qualche difetto di forma che va tolto. Sarà pubblicato martedì.

Fentartott hely a Fiumében levő

„ALLA SALUTE“

gyógyszertár

részére; Dr. MIZZAN A.,

az „ADRIA” palotával szemközt. — Telefon 385.

A gyógyszertár ajánlja magát minden orvosi rendelést azonnal és exakt elkészíteni. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszappanok, az összes ásványvizek, toalettcikkek és szepítőszerek, stb. stb.

Egy sorsjegy vétele esetén minden résztvevő 50 drb. sorsjegyre játszik.

Évente három húzás: 600.000, 300.000, 300.000 korona fő és 447 nagy mellényeremény, mint 50.000, 40.000 K. stb.

Egyszeri rendkívüli ajánlat;

Belépési felhívás a „Fiume” sorsjegytársaságba, mely 50 drb. Pesti Első takarékpénztári nyeremény kötvényre, 50 résztvevővel alakult.

Minden tag ingyen játszik a 3 évi társasági időtartam alatt, 49 sorsjegyre s ezzel egyidejűleg egy darab sorsjegyet 34 havi 6 koronás olcsó részletfizetésre szerez meg.

A társaság feloszlása után minden egyes tag megkapja a fentemlített 1 drb. sorsjegyen kívül még a társaság tartama alatt a sorsjegyekre esett nyeremények 50-ed részét is.

A kihuzott sorsjegyek új, ki nem sorsolt sorsjegyekkel helyettesítetnek.

Minden sorsjegynek okvetlenül nyernie kell.

A sorsjegyek árfolyamértéké minden valószínűség szerint a többszörös tulajgyezés következtében a kibocsátáskor — ami április első napjaiban fog megtörténni — rohamosan fog emelkedni, miért is ajánljuk a fenti sorsjegytársaságunkba való azonnali belépést, mivel a tagsági részt később belépő tagoknak esetleg felemelni leszünk kénytelenek.

A belépésnél az 1-ső, 2-ik részlet a K. 6.— s 12 korona egyszerre befizetendő.

Fiumei Kereskedelmi Bank Részvénytársaság.

Kőbányai polgári sör

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos: Dr. Tóth Elemér. — Kiadóhivatali igazgató: Pausi Emil.

HOTEL ERTL ABBAZIA

„MERKUR“ kávé

A legegészségesebb
kávé-vegyíték.

Főügynök:
Deutsch Sándor
FIUME
Via Pomerio 9.

Csak „SICULIA” névvel ellátott üvegek
valódiak
A Málnási „SICULIA” forrás-víz
a sós savanyúvizek királya.

Sziklarétegekben átfurt ártézi forrás.

A gyomorigést rögtön megszünteti. Páratlan étvagygerjesztő. — Azonnal ható különlegesség a gége, tüdő, torok, gyomor, vese, hólyag hurutos bántalmait ellen.

Korányi, Kéty, Tauszk. Riegler tanár urak szakvéle SICULA menyei a MÁLNÁSI

forrást a kontinens legdusabb természetes alkalikus sós savanyúvizeinek minősítik.

Magyarországi főraktár:
BRÁZAY KÁLMÁN
BUDAPEST, József-körút 37.

Kapható minden gyógyszerárban, drogéria és fűszerkereskedés en.

Fiumei főraktár:

ERNESTO BENCO, drogueria.

A De la Ville szálloda

éttermében

ma és minden nap
nemzetközi

UJ ORFEUM.

Uj Énekesnek

Uj komikusok

Uj műsor

Blumau és Steinau
igazgatók.

Kitünő kőbányai polgári sör kimerése kitünő ételekről és italokról mérsékelt árak mellett gondoskodik

Szentgyörgyi Ferenc
szállodás.

HÖNIG H.

Cromo-litographia és könyvnyomdai műintézet

FIUME, Via Ciotta 28.

Elvállal mindennemű

Kő és Könyvnyomdai

szakba vágó munkákat, izléses kivitelben, mérsékelt áron.

A „Fiumei Hirlap”-ot a következő üzletekben és dohánytözsdekben árusítják:

Globus, Via Vincenzo de Domini.
Sablich, Via Municipio 1.
Gregorich Via Fosso 3.
Capudi Via Duomo
Simom Via del Ponte
Barbis, Via Adamich.
Stedal, Via Governo (Corso).
Hromatka, Via Governo 10. (Corso).
Descovich, Via Adria.
Nagyfözsde, Piazza Elisabetta 3.
Gostina, Zabica.
Widmar, Corsia Deák 34.
Psichál J., Pénzügyőri laktanya.
Camera, Corso 16.
Candellari, Corso 2.
Potosnjak, Via Molo. Casa Greca.
Agenzia Gazette, Via Riva 6.
Sichich, Via Andrassy 7.
Wolf, Via Pile 2.
Bassic, Via Lido 2.
Lenac, Via Fosso.
Facis, Corso prolongato.
Rodnig, Piazza delle Erbe.
Flaipan, Via Canale 6.
Pesenti, Via Fiumara.
Grubestic, Via Fiumara 2.
Terbrievic, Via Fiumara 3.
Milosev, Sušak. (Casa Bachich.)

Első magyar szobafestő és mázoló

Altberger Ignác

Fiume

Corsia Deák 34 III. em.

Ajánlja magát mindennemű szobafestés, mázolás tapetázás és cimefelírásra jutányos áron, figyelmes kiszolgálás és szigorú pontosság.

Brachfeld F.

Ő cs. és apostol. kir. Felsője Kamarai szállítója

cs. és kir. udvari szállító

Budapest

Dorottya utca 7.

Legfinomabb férfi és női fehérneműk — Tejes kelengyék jutányos áron. Férfi divat-különlegességek Női blúzok. Automobil-ruházatok.